

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2017. gada 14. septembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Direktīva 2004/38/EK – Direktīva 2008/115/EK – Tiesības uz brīvu pārvietošanos un uzturēšanos dalībvalstu teritorijā – Dalībvalsts pilsoņa uzturēšanās citas dalībvalsts teritorijā, lai gan pastāv izbraukšanas rīkojums no šīs valsts teritorijas – Lēmuma par reģistrācijas apliecības atsaukšanu un otrā lēmuma par izraidīšanu tiesiskums – Iespēja izņēmuma kārtā izvīzīt iebildi par iepriekšēja lēmuma prettiesiskumu – Tulkošanas pienākums

Lieta C-184/16

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Dioikitiko Protodikeio Thessalonikis* (Saloniku Pirmās instances administratīvā tiesa, Grieķija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2016. gada 23. martā un kas Tiesā reģistrēts 2016. gada 1. aprīlī, tiesvedībā

Ovidiu-Mihăiță Petrea

pret

Ypourgos Esoterikon kai Dioikitikis Anasygrotisis.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], tiesneši E. Regans [*E. Regan*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] (referents), A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*] un K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*],

ģenerālvokāts M. Špunars [*M. Szpunar*],

sekretārs R. Skjāno [*R. Schiano*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2017. gada 2. februāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Ovidiu-Mihăiță Petrea* vārdā – *S. Dima* un *A. Muntean*, *dikigoroī*,
- Grieķijas valdības vārdā – *D. Katopodis* un *A. Magrippi*, pārstāvji,
- Beļģijas valdības vārdā – *C. Pochet* un *L. Van den Broeck*, pārstāves,
- Dānijas valdības vārdā – *M. S. Wolff* un *C. Thorning*, pārstāvji

* Tiesvedības valoda – grieķu.

- Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *S. Brandon* un *C. Brodie*, pārstāvji, kuriem palīdz *B. Lask*, *barrister*,
 - Eiropas Komisijas vārdā – *E. Montaguti* un *M. Konstantinidis*, pārstāvji,
- noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2017. gada 27. aprīļa tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvas 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV 2004, L 158, 77. lpp., un labojumi – OV 2004, L 229, 35. lpp., un OV 2005, L 197, 34. lpp.), 27., 28. un 30.–32. pantu, Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Direktīvas 2008/115/EK par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (OV 2008, L 348, 98. lpp.), 6. panta 1. punktu, kā arī efektivitātes un tiesiskās palāvības aizsardzības principus.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Ovidiu-Mihăiță Petrea* un *Ypourgos Dimosias Taxis kai Prostasias tou Politi* (Sabiedriskās kārtības un pilsoņu aizsardzības ministrija), tagad *Ypourgos Esoterikon kai Dioikitikis Anasygkrotisis* (Iekšlietu un administratīvās reformas ministrija) par tāda administratīvā lēmuma tiesiskumu, ar ko šī ministrija atsauca reģistrācijas apliecību, ko tā bija izsniegusi ieinteresētajai personai, un uzdeva tai atgriezties Rumānijā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2004/38

- 3 Direktīvas 2004/38 preambulas 11. apsvērumā ir noteikts:
“Savienības pilsoņiem ar Līgumu ir tieši piešķirtas viņu pamattiesības un personiskās tiesības uzturēties citā dalībvalstī, un tās nav atkarīgas no tā, vai viņi ir ievērojuši administratīvās procedūras.”
- 4 Šīs direktīvas 8. panta 1. un 2. punktā ir paredzēts:
“1. Neskarot 5. panta 5. punktu, uzņēmēja dalībvalsts var pieprasīt Savienības pilsonim reģistrēties attiecīgajās iestādēs, ja uzturēšanās laiks ir ilgāks par trim mēnešiem.
2. Reģistrācijas termiņš nedrīkst būt īsāks kā trīs mēneši no iecelšanas dienas. Reģistrācijas apliecību izsniedz uzreiz, tajā norādot tās personas vārdu, uzvārdu un adresi, kura reģistrējas, un reģistrācijas datumu. Ja nav izpildīta prasība reģistrēties, pret attiecīgo personu var vērst samērīgas un nediskriminējošas sankcijas.”

5 Minētās direktīvas 15. panta 1. punktā ir precizēts:

“Procedūras, kas paredzētas 30. un 31. pantā, analogiski piemēro visiem lēmumiem, ar ko ierobežo Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu brīvu pārvietošanos tādu iemeslu dēļ, kuri nav sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai sabiedrības veselības apsvērumi.”

6 Atbilstoši šīs paša direktīvas 27. panta 1. un 2. punktam:

“1. Ievērojot šīs nodaļas noteikumus, dalībvalstis neatkarīgi no valstiskās piederības drīkst ierobežot Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu pārvietošanās un uzturēšanās brīvību sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai sabiedrības veselības apsvērumu dēļ. Šādus apsvērumus neizmanto ekonomiskos nolūkos.

2. Pasākumi, ko veic sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ, atbilst proporcionalitātes principam un pamatojas tikai uz attiecīgā indivīda personisko darbību. Iepriekšējas kriminālas sodāmības paša par sevi nav pamatojums šādu pasākumu veikšanai.

Attiecīgā indivīda personiskajai darbībai jārada faktiski, attiecīgajā brīdī esoši un pietiekami nopietni draudi, kas skar vienu no sabiedrības pamatinteresēm. Nav pieņemami apsvērumi, kas atdalīti no konkrētā gadījuma iezīmēm vai pamatojas uz vispārējas profilakses apsvērumiem.”

7 Direktīvas 2004/38 28. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Uzņēmēja dalībvalsts, pirms pieņem lēmumu par izraidīšanu sabiedriskās kārtības vai valsts drošības dēļ, ņem vērā apsvērumus, piemēram, to, cik ilgi attiecīgais indivīds ir uzturējies tās teritorijā, viņa/viņas vecumu, veselības stāvokli, ģimenes un ekonomisko stāvokli, sociālo un kultūralo integrāciju uzņēmējā dalībvalstī un to, cik stipras saiknes viņu vieno ar izcelsmes valsti.”

8 Saskaņā ar šīs direktīvas 30. pantu:

“1. Attiecīgajām personām rakstiski paziņo visus lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar 27. panta 1. punktu, tā, lai viņām būtu saprotams to saturs un radītās sekas.

2. Attiecīgās personas precīzi un plaši informē par sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai sabiedrības veselības apsvērumiem, uz kuriem pamatojas par viņiem pieņemtais lēmums, izņemot, ja tas ir pretrunā valsts drošības interesēm.

3. Paziņojumā norāda tiesu vai administratīvo iestādi, kurā attiecīgā persona var pārsūdzēt lēmumu, pārsūdzības termiņu un attiecīgā gadījumā laiku, kas personai atvēlēts, lai izceļotu no dalībvalsts teritorijas. Izņemot pienācīgi pamatotus steidzamus gadījumus, laiks, kas atvēlēts izceļošanai no teritorijas, nedrīkst būt īsāks par vienu mēnesi no paziņojuma dienas.”

9 Minētās direktīvas 31. pantā ir paredzēts:

“1. Uzņēmējā dalībvalstī attiecīgajām personām jābūt piekļuvei juridiskajām un vajadzības gadījumā administratīvajām pārsūdzības procedūrām, lai pārsūdzētu vai pieprasītu izskatīt tiesā jebkādu lēmumu, kas pieņemts pret šīm personām sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai sabiedrības veselības apsvērumu dēļ.

2. Ja iesniegumam par tāda lēmuma pārsūdzēšanu vai izskatīšanu tiesā, kas paredz izraidīšanu, ir pievienots pieteikums izdot pagaidu rīkojumu apturēt minētā lēmuma izpildi, faktiskā izraidīšana no teritorijas nevar notikt, līdz nav pieņemts lēmums par pagaidu rīkojumu, izņemot:

– ja lēmums par izraidīšanu pamatojas uz iepriekšēju tiesas spriedumu, vai

- ja attiecīgajām personām iepriekš ir bijusi iespēja pieprasīt jautājuma izskatīšanu tiesā, vai arī
- ja lēmums par izraidīšanu pamatojas uz nopietniem valsts drošības apsvērumiem saskaņā ar 28. panta 3. punktu.

3. Pārsūdzības procedūrās tiek pārbaudīta lēmuma likumība, kā arī fakti un apstākļi, ar kuriem pamatots ierosinātais pasākums. Tām jānodrošina, ka lēmums nav nesamērīgs, jo īpaši ņemot vērā 28. pantā noteiktās prasības.

4. Dalībvalstis drīkst izraidīt attiecīgo individu no savas teritorijas, kamēr vēl noris pārsūdzības procedūra, bet tās nedrīkst liegt individam aizstāvēt sevi personiski, izņemot gadījumus, kad viņa/viņas ierašanās varētu radīt nopietnas problēmas sabiedriskajai kārtībai vai valsts drošībai vai ja pārsūdzība vai jautājuma izskatīšana tiesā ir saistīta ar aizliegumu ieceļot to teritorijā.”

10 Direktīvas 2004/38 32. pantā ir paredzēts:

“1. Personas, kuras sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ ir izraidītas no valsts, pēc pienācīga laikposma, ņemot vērā apstākļus, un visādā ziņā pēc trīs gadiem no tā galīgā izbraukšanas rīkojuma izpildes, kas bijis spēkā un pieņemts saskaņā ar [Savienības] tiesību aktiem, var iesniegt pieteikumu par izbraukšanas rīkojuma atcelšanu, izvirzot argumentus, lai konstatētu, ka ir būtiski mainījušies apstākļi, ar kuriem ir attaisnots lēmums par izbraukšanas rīkojumu.

Attiecīgā dalībvalsts pieņem lēmumu par šo pieteikumu sešu mēnešu laikā no tā iesniegšanas.

2. Personām, kuras minētas 1. punktā, nav tiesību ieceļot attiecīgās dalībvalsts teritorijā, kamēr izskata viņu pieteikumu.”

11 Šīs direktīvas 37. pantā ir precizēts:

“Šīs direktīvas noteikumi neskar dalībvalstu pieņemtos normatīvos un administratīvos aktus, kuru nosacījumi ir labvēlīgāki personām, uz ko attiecas šī direktīva.”

Direktīva 2008/115

12 Direktīvas 2008/115 1. pantā ir noteikts:

“Šajā direktīvā ir noteikti kopēji standarti un procedūras, kas dalībvalstīs ir jāpiemēro attiecībā uz nelikumīgi uzturošos trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, ievērojot pamattiesības kā galvenos Kopienas tiesību, kā arī starptautisko tiesību principus, tostarp pienākumu nodrošināt bēgļu aizsardzību un cilvēktiesības.”

13 Šīs direktīvas 2. panta 1. punktā ir noteikts:

“Šī direktīva attiecas uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri nelikumīgi uzturas dalībvalsts teritorijā.”

14 Minētās direktīvas 6. panta 1. punktā ir precizēts:

“Neskarot šā panta 2. līdz 5. punktā minētos izņēmumus, dalībvalstis pieņem atgriešanas lēmumu par ikvienu trešās valsts valstspiederīgo, kurš nelikumīgi uzturas to teritorijā.”

15 Šīs pašas direktīvas 12. pantā ir noteikts:

“1. Atgriešanas lēmumus un – ja tos pieņem – lēmumus par ieceļošanas aizliegumu un lēmumus par izraidīšanu noformē rakstiski un tajos norāda faktiskos un juridiskos iemeslus, kā arī informāciju par pieejamiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem.

[..]

2. Šā panta 1. punktā minētā atgriešanas lēmuma galvenajām sastāvdaļām, tostarp informācijai par pieejamiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, dalībvalstis pēc pieprasījuma nodrošina rakstisku vai mutisku tulkojumu valodā, kuru trešās valsts valstspiederīgais saprot vai ko tam vajadzētu saprast.

3. Dalībvalstis var pieņemt lēmumu nepiemērot šā panta 2. punktu trešo valstu valstspiederīgajiem, kas nelikumīgi ieceļojuši dalībvalsts teritorijā un pēc tam nav ieguvuši atļauju vai tiesības uzturēties šajā dalībvalstī.

Šādos gadījumos ar atgriešanu saistītos lēmumus, kas minēti 1. punktā, noformē uz standarta veidlapas, kā izklāstīts valsts tiesību aktos.

Dalībvalstis nodrošina vispārējas informācijas lapas, kurās izskaidroti standarta veidlapas galvenie elementi vismaz piecās valodās no tām, kuras visbiežāk izmanto un saprot nelegālie imigranti, kas ieceļo attiecīgajā dalībvalstī.”

Grieķijas tiesības

16 Direktīva 2004/38 tika transponēta ar Prezidenta dekrētu 106/2007 par Eiropas Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu brīvu pārvietošanos un uzturēšanos Grieķijas teritorijā (*FEK A' 135/21.6.2007*).

17 Direktīva 2008/115 tika transponēta ar Likumu 3907/2011 par pakalpojumiem saistībā ar patvērumu un pirmo uzņemšanu, personu, kuras uzturas nelikumīgi, atgriešanu, uzturēšanās atļaujām u.c. (*FEK A' 7/26.1.2011*).

18 Šī likuma 40. panta 1. un 2. punktā ir paredzēts:

“1. Attiecībā uz tādu personu atgriešanu, kam ir tiesības uz brīvu pārvietošanos, saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 2. panta 5. punktu un Prezidenta dekrētu 106/2007 ir piemērojamas šī likuma C nodaļā minētās normas par iestādēm, procedūrām, procesuālajām garantijām un ārvalstnieku tiesisko aizsardzību saistībā ar atgriešanu, ja vien Prezidenta dekrēta 106/2007 22.–24. pantā nav paredzētas labvēlīgākas normas.

2. Attiecībā uz atgriešanas lēmumu materiālajiem nosacījumiem un pieņemšanas noteikumiem iepriekšējā punktā minētajām personām joprojām ir piemērojamas Prezidenta dekrēta 106/2007 22.–24. pantā ietvertās normas.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

19 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka *O.-M. Petrea* ir Rumānijas pilsonis, ko *Monomeles Plimmeleiodikeio Peiraia* (Pirejas tiesa, tiesnesis vienpersoniski, kas kompetents izskatīt lietas par noziedzīgiem nodarījumiem, Grieķija) 2011. gadā notiesāja par zādzību grupā ar brīvības atņemšanas sodu uz astoņiem mēnešiem, nosakot pārbaudes laiku uz trim gadiem.

- 20 Ar 2011. gada 30. oktobra lēmumu Grieķijas iestādes, pirmkārt, uzdeva izraidīt viņu uz Rumāniju ar pamatojumu, ka viņš rada nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai un valsts drošībai, un, otrkārt, viņš tika iekļauts valstī nevēlamo ārzemnieku sarakstā, kā arī Šengenas informācijas sistēmā līdz 2018. gada 30. oktobrim, kam bija tādas sekas, ka līdz šim datumam viņam bija noteikts ieceļošanas aizliegums.
- 21 Šajā lēmumā bija precizēts, ka *O.-M. Petrea* 2011. gada 27. oktobrī tika nosūtīta ārvalstniekiem domāta informācijas veidlapa, ar kuru viņam saprotamā valodā viņš tika informēts par viņa tiesībām un viņa rīcībā esošajiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, kā arī par iespēju lūgt atgriešanas lēmuma svarīgāko daļu rakstisku vai mutisku tulkojumu.
- 22 2011. gada 1. novembrī *O.-M. Petrea* rakstiski deklarēja, ka viņš atsakās no jebkādas tiesvedības un ka viņš vēlas atgriezties savā izcelsmes valstī. Viņš tika izraidīts uz šo dalībvalsti 2011. gada 5. novembrī.
- 23 2013. gada 1. septembrī *O.-M. Petrea* atgriezās Grieķijā un 2013. gada 25. septembrī Savienības pilsoņa statusā iesniedza reģistrācijas apliecības pieteikumu, kura viņam tika izsniegta tajā pašā dienā.
- 24 Tomēr pēc tam, kad atklājās, ka attiecībā uz *O.-M. Petrea* joprojām ir spēkā izbraukšanas rīkojums, Ārvalstnieku policijas iestādes 2014. gada 14. oktobrī nolēma atsaukt šo apliecību un noteikt *O.-M. Petrea* atgriešanu Rumānijā.
- 25 *O.-M. Petrea* iesniedza administratīvu pieteikumu par šo lēmumu, kurā norādīja ne tikai uz rakstiska paziņojuma par 2011. gada 30. oktobra izraidīšanas lēmumu viņam saprotamā valodā neesamību, kas ir pretrunā Direktīvas 2004/38 30. panta prasībām, bet arī uz to, ka jebkurā gadījumā viņš vairs neradīja draudus sabiedriskajai kārtībai un valsts drošībai.
- 26 Šis pieteikums tika noraidīts ar 2014. gada 10. novembra lēmumu ar pamatojumu, ka pret *O.-M. Petrea* joprojām ir spēkā izbraukšanas rīkojums. Viņam arī tika norādīts uz faktu, ka viņš nevarēja, izvirzot iebildi par 2011. gada 30. oktobra izraidīšanas lēmuma prettiesiskumu, panākt tā nepiemērošanu.
- 27 *O.-M. Petrea* lūdza *Dioikitiko Protodikeio Thessalonikis* (Saloniku Pirmās instances administratīvā tiesa, Grieķija) atcelt šo pēdējo minēto lēmumu un 2014. gada 14. oktobra lēmumu.
- 28 Šādos apstākļos *Dioikitiko Protodikeio Thessalonikis* (Saloniku Pirmās instances administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai Direktīvas 2004/38/EK 27. un 32. pants kopā ar LESD 45. un 49. pantu, ievērojot dalībvalstu procesuālo autonomiju, kā arī tiesiskās paļāvības [aizsardzības] un labas pārvaldības principus, ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nosaka pienākumu, vai tādējādi, ka tie atļauj atsaukt citas dalībvalsts pilsonim jau izdotu Eiropas Savienības pilsoņa reģistrācijas apliecību, ievērojot Prezidenta dekrēta 106/2007 8. panta 1. punktu, un pieņemt attiecībā uz šo personu aktu, ar kuru viņam nosaka pienākumu atstāt uzņemošās valsts teritoriju, ja tāds pilsonis, būdams ar ieceļošanas aizlieguma aktu iekļauts valsts nevēlamo ārzemnieku sarakstā sabiedriskās kārtības un valsts drošības apsvērumu dēļ, ir no jauna ieceļojis attiecīgajā dalībvalstī un uzsācis tur uzņēmējdarbību, neprasot ieceļošanas aizlieguma atsaukumu atbilstoši Direktīvas 2004/38 32. pantā paredzētajai procedūrai, uzskatot ieceļošanas aizliegumu par neatkarīgu sabiedriskās kārtības apsvērumu, kas pamato citas dalībvalsts pilsoņa reģistrācijas apliecības atsaukšanu?
- 2) Ja atbilde uz iepriekšējo jautājumu ir apstiprinoša, vai konkrētā lieta var tikt pielīdzināta kā Eiropas Savienības pilsoņa nelikumīga uzturēšanās uzņemošās valsts teritorijā, kas ļauj iestādei, kura ir kompetenta atsaukt Savienības pilsoņa reģistrācijas apliecību, saskaņā ar Direktīvas 2008/115 6. panta 1. punktu pieņemt atgriešanas lēmumu, lai gan, pirmkārt, reģistrācijas apliecība, kā ir vispārēji atzīts, nav likumīga uzturēšanās atļauja valstī un, otrkārt, Direktīva 2008/115 ir piemērojama *ratione personae* tikai trešo valstu valstspiederīgajiem?

- 3) Ja atbilde uz to pašu jautājumu ir noliedzoša, vai citas dalībvalsts pilsoņa reģistrācijas apliecības – apliecības, kas nav likumīga uzturēšanās atļauja valstī, – atsaukšanu sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ un pienākuma attiecīgajam pilsonim atstāt valsts teritoriju uzlikšanu – ko vienlaikus nosaka kompetentās valsts iestādes, īstenojot uzņemošās dalībvalsts procesuālo autonomiju, – var, pareizi interpretējot tiesības, uzskatīt par vienotu administratīvās izraidīšanas administratīvu aktu saskaņā ar Direktīvas 2004/38 27. un 28. pantu, kas pakļauts pārbaudei tiesā, ievērojot pēdējos minētajos noteikumos paredzētos nosacījumus, kas nosaka tikai vienu veidu, nepieciešamības gadījumā ES pilsoņu administratīvo piespiedu izraidīšanu no uzņemošās dalībvalsts teritorijas?
- 4) Neatkarīgi no tā, vai atbilde uz pirmo un otro jautājumu būtu apstiprinoša vai noliedzoša, vai efektivitātes principam ir pretrunā tāda valsts tiesu prakse, kura aizliedz administratīvajām iestādēm un līdz ar to attiecīgajām kompetentajām tiesām – kad tiek atsaukta Eiropas Savienības pilsoņa reģistrācijas apliecība vai pieņemts akts par viņa piespiedu izraidīšanu no uzņemošās dalībvalsts teritorijas tāpēc, ka attiecībā uz citas dalībvalsts pilsoni ir spēkā akts par aizliegumu ieceļot attiecīgajā dalībvalstī, – pārbaudīt, vai, pieņemot pašu ieceļošanas aizlieguma lēmumu, ir ievērotas Direktīvas 2004/38 30. un 31. pantā noteiktās procesuālās garantijas?
- 5) Ja atbilde uz iepriekšējo jautājumu ir apstiprinoša, vai no Direktīvas 2004/38 32. panta izriet dalībvalsts kompetento administratīvo iestāžu pienākums katrā ziņā paziņot attiecīgajam citas dalībvalsts pilsonim lēmumu par viņa piespiedu izraidīšanu tādā valodā, kuru viņš saprot, lai viņš varētu efektīvi īstenot savas procesuālās garantijas, kas viņam izriet no iepriekš minētajiem direktīvas noteikumiem, pat ja viņš nav to pieprasījis?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 29 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu teksta izriet, ka *Dioikitiko Protodikeio Thessalonikis* (Saloniku Pirmās instances administratīvā tiesa) uzskata, ka 2011. gada 30. oktobra izraidīšanas lēmuma priekšmets ir, pirmkārt, noteikt, ka *O.-M. Petrea* ir jāatstāj Grieķijas teritorija, un, otrkārt, noteikt viņam aizliegumu tajā no jauna ieceļot līdz 2018. gada 30. oktobrim. Ievērojot Tiesai uzdotos jautājumus, šis lēmums tāpat ir uzskatāms par izbraukšanas rīkojumu.
- 30 Šādos apstākļos pirmais jautājums ir jāuzskata par tādu, ar ko būtībā jautā, vai Direktīvai 2004/38, it īpaši tās 27. un 32. pantam, kā arī tiesiskās palāvbības aizsardzības principam ir pretrunā tas, ka dalībvalsts atsauc kļūdaini izsniegtu reģistrācijas apliecību Eiropas Savienības pilsonim, pret kuru joprojām ir spēkā izbraukšanas rīkojums, un attiecībā uz viņu pieņem lēmumu par izraidīšanu, kas ir pamatots vienīgi ar konstatējumu, ka izbraukšanas rīkojums joprojām ir spēkā.
- 31 Iesniedzējtiesai tostarp ir šaubas par to, vai Direktīvas 2004/38 27. pantā ir noteikts pienākums kompetentajām iestādēm šajā ziņā pārbaudīt, vai ieinteresētā persona joprojām rada reālus draudus sabiedriskajai kārtībai, vai arī tai ir jāņem vērā vienīgi sākotnējā lēmuma pieņemšanas brīdī izdarītais novērtējums, kas šajā gadījumā bija 2011. gada 30. oktobra lēmums.
- 32 Iesākumā attiecībā uz reģistrācijas apliecības atsaukšanu Tiesa jau ir lēmusi, ka dalībvalsts pilsoņu tiesības ieceļot citas dalībvalsts teritorijā un tajā uzturēties EK līgumā noteikto mērķu īstenošanai ir tādas tiesības, ko šis līgums piešķir tieši vai atkarībā no konkrētā gadījuma ar noteikumiem, kas ir pieņemti minētā līguma īstenošanai. Līdz ar to uzturēšanās atļaujas izsniegšana dalībvalsts pilsonim ir uzskatāma nevis par tiesības nodibinošu aktu, bet gan par aktu, kas ļauj dalībvalstij konstatēt citas dalībvalsts pilsoņa individuālo situāciju saistībā ar Savienības tiesību noteikumiem (spriedums, 2011. gada 21. jūlijs, C-325/09, *Dias*, EU:C:2011:498, 48. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 33 Tātad tāpat kā šis deklaratīvais raksturs neļauj kvalificēt pilsoņa uzturēšanos kā pretlikumīgu Savienības tiesību izpratnē, ņemot vērā vienīgi apstākli, ka viņam nav uzturēšanās atļaujas, tas nepieļauj arī to, ka Savienības pilsoņa uzturēšanās Savienības tiesību izpratnē tiek uzskatīta par likumīgu vienīgi tā iemesla dēļ, ka viņam ir formāli pareizi izsniegta šāda atļauja (spriedums, 2011. gada 21. jūlijs, C-325/09, *Dias*, EU:C:2011:498, 54. punkts).
- 34 Kā to ir norādījis ģenerāladvokāts secinājumu 42. punktā, šāds risinājums ir vēl jo vairāk piemērojams atbilstoši LESD, kā tas arī ir minēts Direktīvas 2004/38 preambulas 11. apsvērumā.
- 35 Šāds deklaratīvs raksturs līdz ar to piemīt arī Direktīvas 2004/38 8. panta 2. punktā minētajai reģistrācijas apliecībai tādējādi, ka šāda dokumenta izsniegšana pati par sevi nevar būt ieinteresētās personas tiesiskās paļāvības pamatā saistībā ar tās tiesībām uzturēties attiecīgās dalībvalsts teritorijā.
- 36 Turklāt pamatlietā neviens no lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu aprakstītajiem apstākļiem neļauj uzskatīt, ka kompetentās iestādes būtu ļāvušas ieinteresētajai personai rasties cerībām uz uzturēšanās tiesībām to precīzo garantiju dēļ, kuras tās esot sniegušas.
- 37 Turklāt no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka Grieķijas iestādes ir pamatojušas reģistrācijas apliecības atsaukšanu ar legītimiem pamatiem, it īpaši ar apstākli, ka tā tika izsniegta kļūdas dēļ.
- 38 No iepriekš minētā izriet, ka tādos apstākļos kā pamatlietā ne Direktīvai 2004/38, ne tiesiskās paļāvības aizsardzības principam nav pretrunā šīs direktīvas 8. panta 2. punktā minētās reģistrācijas apliecības atsaukšana.
- 39 Attiecībā uz atgriešanas lēmuma pieņemšanas kārtību tādos apstākļos kā pamatlietā ir jāatgādina, ka Direktīvas 2004/38 27. panta 1. punktā ir paredzēts, ka, ievērojot VI nodaļas noteikumus, dalībvalstis neatkarīgi no valstiskās piederības drīkst ierobežot Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu pārvietošanās un uzturēšanās brīvību sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai sabiedrības veselības apsvērumu dēļ. Šīs pašas direktīvas 27. panta 2. punktā tostarp ir precizēts, ka attiecīgās personas darbībai ir jārada faktiski, attiecīgajā brīdī esoši un pietiekami nopietni draudi, kas skar vienu no sabiedrības pamatinteresēm.
- 40 Savukārt šīs direktīvas 28. panta 1. punktā ir noteikts, ka kompetentās iestādes, pirms tiek pieņemts lēmums par izraidīšanu sabiedriskās kārtības vai valsts drošības dēļ, ņem vērā tādus apsvērumus kā, piemēram, to, cik ilgi attiecīgais indivīds ir uzturējies tās teritorijā, viņa vecumu, veselības stāvokli, ģimenes un ekonomisko stāvokli, sociālo un kulturālo integrāciju uzņemošajā dalībvalstī un to, cik stipras saiknes viņu vieno ar izcelsmes valsti.
- 41 Šīs tiesību normas, kas ir jāņem vērā, pieņemot jebkuru izraidīšanas lēmumu, it sevišķi ir piemērojamas izbraukšanas rīkojumiem, kas tiešā veidā ir minēti Direktīvas 2004/38 32. pantā.
- 42 Ja Direktīvā 2004/38 nav paredzētas speciālas tiesību normas gadījumam, ja persona, attiecībā uz kuru ir pieņemts šāds izbraukšanas rīkojums, atgriežas attiecīgajā dalībvalstī, pārkāpdama šo rīkojumu, no visām šīs direktīvas normām kopā, it īpaši tām, kas attiecas uz iespējamu šāda veida izbraukšanas rīkojuma atcelšanu, izriet, ka kompetentajām iestādēm pašām ir pilnvaras nodrošināt šī izbraukšanas rīkojuma ievērošanu.
- 43 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Direktīvā 2004/38 ir paredzēti nosacījumi, kādos kompetentās iestādes var pieņemt lēmumu par minētā izbraukšanas rīkojuma atcelšanu izmainījušos apstākļu dēļ.

- 44 Direktīvas 2004/38 32. panta 1. punkta pirmajā daļā ir precizēts, ka personas, kas ir izraidītas no valsts, pēc pienācīga laikposma, ņemot vērā apstākļus, un visādā ziņā pēc trim gadiem no izbraukšanas rīkojuma izpildes var iesniegt pieteikumu par tā atcelšanu, izvirzot argumentus, lai konstatētu, ka ir būtiski mainījušies apstākļi, ar kuriem ir attaisnots lēmums par izbraukšanas rīkojumu.
- 45 Tomēr šīs direktīvas 32. panta 2. punktā ir norādīts, ka šīm personām “nav tiesību ieceļot attiecīgās dalībvalsts teritorijā”, kamēr izskata viņu pieteikumu.
- 46 Līdz ar to no šīs tiesību normas teksta tiešā veidā izriet, ka ar Direktīvu 2004/38 dalībvalstīm nekādi nav liegts pieņemt atgriešanas lēmumu pret personu, kas ir lūgusi atcelt attiecībā uz viņu izdoto izbraukšanas rīkojumu saskaņā ar šīs direktīvas 32. panta 1. punktu, kamēr pārbaude par šo lūgumu nav noslēgusies labvēlīgi.
- 47 Tas tā katrā ziņā ir tad, ja ieinteresētā persona kā pamatlietā ir atgriezies attiecīgās dalībvalsts teritorijā, nelūdzot atcelt attiecībā uz viņu izdoto izbraukšanas rīkojumu.
- 48 Attiecībā uz jautājumu par to, vai kompetentajām iestādēm ir pienākums no jauna pārbaudīt, vai ir izpildīti Direktīvas 2004/38 27. un 28. pantā paredzētie nosacījumi, no paša izbraukšanas rīkojuma veida izriet, ka tas paliek spēkā tik ilgi, kamēr to neatceļ, un ka jau konstatējums vien par tā pārkāpumu ļauj šīm iestādēm pret ieinteresēto personu pieņemt jaunu lēmumu par izraidīšanu.
- 49 Līdz ar to, ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvai 2004/38, kā arī tiesiskās palāvības aizsardzības principam nav pretrunā tas, ka, pirmkārt, dalībvalsts atsauc reģistrācijas apliecību, kas izsniegta Eiropas Savienības pilsonim, attiecībā uz kuru joprojām ir spēkā izbraukšanas rīkojums, un, otrkārt, attiecībā uz viņu izdod izraidīšanas rīkojumu, kas ir pamatots vienīgi ar konstatējumu, kas izbraukšanas rīkojums joprojām ir spēkā.

Par otro un trešo jautājumu

- 50 Ar otro un trešo jautājumu, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Savienības tiesībām ir pretrunā tas, ka tādu Savienības pilsoņa atgriešanas lēmumu kā pamatlietā pieņem tās pašas iestādes un atbilstoši tādai pašai procedūrai kā trešās valsts valstspiederīgā, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi, atgriešanas lēmumu, kāds ir paredzēts Direktīvas 2008/115 6. panta 1. punktā.
- 51 Iesniedzējtiesa pamato šos jautājumus ar to, ka valsts likumdevējs ir padarījis piemērojamas dalībvalstu pilsoņiem atsevišķas Direktīvā 2008/115 trešo valstu valstspiederīgajiem paredzētās procesuālās normas ar nosacījumu, ka nav piemērojamas labvēlīgākas valsts tiesību normas.
- 52 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka dalībvalstis var ietekmēties no Direktīvas 2008/115 normām, lai izraudzītos kompetentās iestādes un noteiktu Savienības pilsoņa atgriešanas lēmuma pieņemšanai piemērojamo procedūru kā pamatlietā, ja tas nav pretrunā nevienai Savienības tiesību normai (pēc analogijas skat. rīkojumu, 2004. gada 10. februāris, *Mavrona*, C-85/03, EU:C:2004:83, 20. punkts).
- 53 Kompetento iestāžu izraudzīšana dažādo Direktīvā 2004/38 paredzēto pasākumu noteikšanai ietilpst dalībvalstu procesuālajā autonomijā, jo šajā direktīvā šajā ziņā nav paredzēta neviena tiesību norma.
- 54 Attiecībā uz piemērojamo procedūru no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka ne tikai Direktīvas 2008/115, uz kuru ir atsauce atbilstošajās valsts tiesībās pamatlietā, III nodaļā ir paredzēta procesuālo garantiju piemērošana, bet arī, un galvenokārt, ka šajās tiesībās katrā ziņā ir nodrošināti Direktīvas 2004/38 transponēšanas pasākumi, kas esot labvēlīgāki Savienības pilsoņiem.

- 55 Līdz ar to neviens no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem neļauj uzskatīt, ka Direktīvai 2004/38 būtu pretrunā tas, ka tādu atgriešanas lēmumu kā pamatlietā pieņem tās pašas iestādes un atbilstoši tādai pašai procedūrai kā trešās valsts valstspiederīgā, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi, atgriešanas lēmumu, kāds ir paredzēts Direktīvas 2008/115 6. panta 1. punktā.
- 56 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz otro un trešo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvām 2004/38 un 2008/115 nav pretrunā tas, ka tādu Savienības pilsoņa atgriešanas lēmumu kā pamatlietā pieņem tās pašas iestādes un atbilstoši tādai pašai procedūrai kā trešās valsts valstspiederīgā, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi, atgriešanas lēmumu, kāds ir paredzēts Direktīvas 2008/115 6. panta 1. punktā, ja vien tiek piemēroti Direktīvas 2004/38 transponēšanas pasākumi, kas ir labvēlīgāki minētajam Savienības pilsonim.

Par ceturto jautājumu

- 57 Ar ceturto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai efektivitātes principam ir pretrunā tāda tiesu prakse, atbilstoši kurai dalībvalsts pilsonis, attiecībā uz kuru ir pieņemts atgriešanas lēmums tādos apstākļos kā pamatlietā, prasības tiesā pamatojumam, kas ir celta par šo lēmumu, nevar izvirzīt iebildi par iepriekš pret viņu izdotā izbraukšanas rīkojuma prettiesiskumu.
- 58 Šajā ziņā no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka, nepastāvot Savienības tiesiskajam regulējumam, katras dalībvalsts tiesību sistēmā ir jānosaka kompetentās tiesas un jāparedz sīki procesuāli noteikumi prasībām, kas paredzētas, lai aizsargātu tiesības, kuras attiecīgajām personām ir noteiktas Savienības tiesībās. Tomēr šāda veida kārtība nevar būt tāda, ar ko padara praktiski neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtināta to tiesību īstenošanu, kas izriet no Savienības tiesību sistēmas (spriedumi, 2004. gada 29. aprīlis, *Orfanopoulos un Oliveri*, C-482/01 un C-493/01, EU:C:2004:262, 80. punkts, kā arī 2014. gada 13. marts, *Global Trans Lodzhistik OOD*, C-29/13 un C-30/13, EU:C:2014:140, 33. punkts).
- 59 Savienības tiesībām nekādi nav pretrunā tas, ka valsts tiesībās nav paredzēta iespēja prasībā pret individuālu aktu, kā, piemēram, atgriešanas lēmumu, izvirzīt iebildi par izbraukšanas rīkojuma prettiesiskumu, kas ir ieguvis galīgu spēku, vai nu tādēļ, ka ir beidzies termiņš prasības celšanai par šo pēdējo minēto aktu, vai arī tādēļ, ka par to celtā prasība ir tikusi noraidīta.
- 60 Kā Tiesa ir vairākkārt lēmusi, saprātīgu termiņu noteikšana prasības celšanai tiesiskās noteiktības interesēs, vienlaikus aizsargājot konkrēto indivīdu un iestādi, ir saderīga ar Savienības tiesībām (spriedums, 2016. gada 17. novembris, *Stadt Wiener Neustadt*, C-348/15, EU:C:2016:882, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 61 Tomēr ieinteresētajai personai ir jābūt iespējai efektīvi un savlaicīgi apstrīdēt sākotnējo izbraukšanas rīkojumu un atsaukties uz Direktīvas 2004/38 normām.
- 62 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka pamatlietā *O.-M. Petrea* apgalvoja, ka 2011. gada 30. oktobra izbraukšanas rīkojums, pamatojoties uz kuru tika pieņemts 2014. gada 14. oktobra izraidīšanas lēmums, tam netika paziņots apstākļos, kas atbilst Direktīvas 2004/38 30. panta prasībām, proti, "tā, lai viņam būtu saprotams tā saturs un radītās sekas". Šādā gadījumā efektivitātes principam esot pretrunā tas, ka termiņš prasības celšanai par pirmo lēmumu tiek uzskatīts par beigušos, un vēl esot iespējams izvirzīt iebildi par šajā lēmumā pieļauto prettiesiskumu par otro lēmumu celtās prasības pamatošanai.
- 63 Šajā lietā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu, šķiet, izriet, ka *O.-M. Petrea* bija zināms 2011. gada 30. oktobra lēmuma saturs, ka viņš to izpildīja un ka pirms tā pieņemšanas viņam tika arī nosūtīta ārvalstniekiem, pret ko piemēro izraidīšanas procedūru, domāta informācijas veidlapa, ar kuru viņam saprotamā valodā viņš tika informēts par viņa tiesībām un viņa rīcībā esošajiem tiesību aizsardzības

līdzekļiem, kā arī par iespēju lūgt atgriešanas lēmuma svarīgāko daļu rakstisku vai mutisku tulkojumu. Turklāt šķiet, ka ieinteresētā persona esot rakstiski paziņojusi, ka tā atsakās no jebkādas tiesvedības par 2011. gada 30. oktobra lēmumu.

- 64 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka ieinteresētajai personai bija pietiekami pierādījumi, lai tiesvedībā atsauktos uz iespējamu Direktīvas 2004/38 30. pantā noteikto paziņošanas prasību pārkāpumu, kas tomēr ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.
- 65 Līdz ar to uz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka efektivitātes principam nav pretrunā tāda tiesu prakse, atbilstoši kurai dalībvalsts pilsonis, attiecībā uz kuru ir pieņemts atgriešanas lēmums tādos apstākļos kā pamatlietā, prasības tiesā pamatojumam, kas ir celta par šo lēmumu, nevar izvirzīt iebildi par iepriekš pret viņu izdotā izbraukšanas rīkojuma prettiesiskumu, ja vien ieinteresētajai personai ir bijusi iespēja efektīvi un savlaicīgi apstrīdēt šo pēdējo lēmumu atbilstoši Direktīvas 2004/38 normām.

Par piekto jautājumu

- 66 Iesākumā ir jānorāda, ka saistībā ar piekto jautājumu iesniedzējtiesa atsaucas uz Direktīvas 2004/38 32. pantu, kas attiecas uz izbraukšanas rīkojuma darbības termiņu, lai gan no jautājuma satura acīmredzami izriet, ka tas attiecas uz šīs direktīvas 30. pantu par to lēmumu paziņošanu, kas ir pieņemti, piemērojot tās 27. panta 1. punktu.
- 67 Turklāt no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka ieinteresētā persona nav lūgusi 2011. gada 30. oktobra lēmuma tulkojumu.
- 68 Līdz ar to ir jāuzskata, ka ar piekto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2004/38 30. pantā ir noteikta prasība, ka lēmums, kas ir pieņemts saskaņā ar šīs direktīvas 27. panta 1. punktu, ir jāpaziņo ieinteresētajai personai tādā valodā, kuru tā saprot, pat ja šī persona to nav pieprasījusi.
- 69 Vispirms ir jānorāda, ka šāda prasība neizriet no minētās direktīvas 30. panta 1. punkta teksta, kurā ir paredzēts vispārīgāk, ka visi lēmumi, kas pieņemti saskaņā ar šīs pašas direktīvas 27. panta 1. punktu, tiek rakstveidā paziņoti ieinteresētajai personai “tā, lai viņai būtu saprotams to saturs un radītās sekas”.
- 70 Tālāk no Direktīvas 2004/38 sagatavošanas darbiem, it īpaši no priekšlikuma Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā (COM(2001) 257, galīgā redakcija), izriet, ka Direktīvas 2004/38 30. panta 1. punkts nenozīmē, ka izraidišanas lēmumam ir jābūt iztulkotam ieinteresētās personas valodā, turpretī tajā ir noteikts pienākums dalībvalstīm veikt visus lietderīgus pasākumus, lai šī persona saprastu šī lēmuma saturu un radītās sekas atbilstoši Tiesas lemtajam 1982. gada 18. maija spriedumā *Adoui* un *Cornuaille* (115/81 un 116/81, EU:C:1982:183, 13 punkts).
- 71 Visbeidzot ir jākonstatē, ka attiecībā uz atgriešanas lēmumiem, kas ir pieņemti pret trešo valstu valstspiederīgajiem, Direktīvas 2008/115 12. panta 2. punktā ir paredzēts, ka atgriešanas lēmuma galvenajām sastāvdaļām, tostarp informācijai par pieejamiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, dalībvalstis pēc pieprasījuma nodrošina rakstisku vai mutisku tulkojumu valodā, kuru trešās valsts valstspiederīgais saprot vai par kuru var saprātīgi pieņemt, ka tas to saprot.
- 72 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz piekto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2004/38 30. pantā dalībvalstīm ir noteikts pienākums veikt jebkādus lietderīgus pasākumus, lai ieinteresētā persona varētu saprast lēmuma, kas pieņemts saskaņā ar šīs direktīvas 27. panta 1. punktu, saturu un radītās sekas, toties tajā nav prasīts, lai šis lēmums tai tiktu paziņots tai saprotamā valodā vai valodā, par kuru var saprātīgi pieņemt, ka tā to saprot, lai gan šī persona to nav pieprasījusi.

Par tiesāšanās izdevumiem

⁷³ Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvai 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK, kā arī tiesiskās palāvības aizsardzības principam nav pretrunā tas, ka, pirmkārt, dalībvalsts atsauc reģistrācijas apliecību, kas izsniegta Eiropas Savienības pilsonim, attiecībā uz kuru joprojām ir spēkā izbraukšanas rīkojums, un, otrkārt, attiecībā uz viņu izdod izraidīšanas rīkojumu, kas ir pamatots vienīgi ar konstatējumu, kas izbraukšanas rīkojums joprojām ir spēkā;
- 2) Direktīvai 2004/38 un Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Direktīvai 2008/115/EK par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi, nav pretrunā tas, ka tādu Eiropas Savienības pilsoņa atgriešanas lēmumu kā pamatlietā pieņem tās pašas iestādes un atbilstoši tādai pašai procedūrai kā trešās valsts valstspiederīgā, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi, atgriešanas lēmumu, kāds ir paredzēts Direktīvas 2008/115 6. panta 1. punktā, ja vien tiek piemēroti Direktīvas 2004/38 transponēšanas pasākumi, kas ir labvēlīgāki minētajam Savienības pilsonim;
- 3) efektivitātes principam nav pretrunā tāda tiesu prakse, atbilstoši kurai dalībvalsts pilsonis, attiecībā uz kuru ir pieņemts atgriešanas lēmums tādos apstākļos kā pamatlietā, prasības tiesā pamatojumam, kas ir celta par šo lēmumu, nevar izvirzīt iebildi par iepriekš pret viņu izdotā izbraukšanas rīkojuma prettiesiskumu, ja vien ieinteresētajai personai ir bijusi iespēja efektīvi un savlaicīgi apstrīdēt šo pēdējo lēmumu atbilstoši Direktīvas 2004/38 normām;
- 4) Direktīvas 2004/38 30. pantā dalībvalstīm ir noteikts pienākums veikt jebkādas lietderīgus pasākumus, lai ieinteresētā persona varētu saprast lēmuma, kas pieņemts saskaņā ar šīs direktīvas 27. panta 1. punktu, saturu un radītās sekas, toties tajā nav prasīts, lai šis lēmums tai tiktu paziņots tai saprotamā valodā vai valodā, par kuru var saprātīgi pieņemt, ka tā to saprot, lai gan šī persona to nav pieprasījusi.

[Paraksti]